

SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI •
KLASİK ÇAĞ'DA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ

Test - 01

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı - I

DERS UYGULAMA
Föyleri

1. Evliya Çelebi *Seyahatname* adlı eserinde, Topkapı Sarayı için "Dünya seyyahları bu dünya yüzünde benzerini görmemiştir, zira deniz kıyısında olup iki tarafı deniz, kuzey tarafı Karadeniz, doğu yönü Akdeniz ve güney tarafı Aya-sofya Camisi'dir ki iki deniz arasında kurulmuş bir şehirdir." tanımlamasını yapmıştır.

Bu parçada Evliya Çelebi, Topkapı Sarayı'nın aşağıdaki özelliklerinin hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Siyasi B) Askerî C) Eğitim
D) Mimari E) Coğrafi

2. Topkapı Sarayı'nda bulunan harem, padişahın evi olma özelliğinin yanında cariyelerin eğitildiği bir okul özelliğine de sahipti. Burada yetişen cariyeler protokol ve disiplin kurallarının yanında edebiyat, müzik, güzel sanatlar, el işleri, güzel konuşma ve zarafet dersleri de almışlardır. Eğitimini tamamlayan cariyeler, sancak beyi ve beylerbeyi gibi üst düzey devlet adamları ile evlendirilip İstanbul dışındaki saray ve konaklarda yaşarlardı.

Buna göre üst düzey devlet adamlarının cariyelerle evlendirilmesinin;

- I. saray kültürünün diğer şehirlere taşınması,
II. merkezî otoritenin korunması,
III. eğitim faaliyetlerinin yaygınlaştırılması

unsurlarından hangilerine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nin bilinen ilk sarayı Orhan Bey Devri'nde Bursa'da yaptırılmıştır. Daha sonra I. Murat Devri'nde Edirne Sarayı, Fatih Sultan Mehmet Devri'nde de Topkapı Sarayı yaptırılmıştır.

Osmanlı padişahlarının sırasıyla Bursa, Edirne ve İstanbul şehirlerinde saray yaptırmalarının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkentin zaman içerisinde değişmesi
B) Şehirlerin bayındır hâle getirilmesi
C) İskân politikası kapsamında göç alınması
D) Ülkenin hanedanın malı sayılması
E) Devşirme sisteminin uygulanması

4. Fatih Sultan Mehmet Devri'nde inşa ettirilen Topkapı Sarayı; padişahın ailesiyle birlikte ikamet ettiği harem, devlet adamlarının yetiştirildiği enderun, devlet işlerinin yürütüldüğü birun bölümlerinden oluşmuştur.

Bu bilgilere bakıldığında Topkapı Sarayı ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Ülke yönetiminin merkezî olduğu
B) Amaçlara uygun bölümlere ayrıldığı
C) Farklı hanedanlara ev sahipliği yaptığı
D) Eğitim özelliğini de içinde barındırdığı
E) Padişahların özel ve siyasi yaşam alanı olduğu

5. Devşirme sistemi kapsamında devlet adamı olarak yetiştirilmek üzere özel seçilen gençlere enderunda Türkçe, Arapça, Farsça, matematik, tarih, edebiyat, müzik ve güzel sanatlar dersleri verilir; cirit ve ok atma, ata binme, kılıç kullanma ve güreş en iyi şekilde öğretilirdi.

Buna göre enderunda verilen eğitimle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Nitelikli devlet adamı yetiştirmek
B) Bilimsel gelişmeleri hızlandırmak
C) Kültürel hayatı canlandırmak
D) Veraset sistemini düzenli hâle getirmek
E) Türk devlet adamlarının önemini artırmak

6. Osmanlı Devleti'nde Topkapı Sarayı'ndaki Hırka-i Saadet Dairesi'nde bulunan "Kutsal Emanetler" hakkında bir araştırma ödevi hazırlamayı planlayan Sevgi'nin bu ödevinde,

- I. Osmanlı Devleti, kutsal topraklara egemen olmuştur.
II. Anadolu Türk birliği yolunda adımlar atılmıştır.
III. İstanbul, önemli bir merkez hâline gelmiştir.

cümlelerinden hangilerine yer vermesi beklenemez?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

7.

Divan Üyesi	İlgilendiği Alan
Defterdar	----
Kazasker	----
Nişancı	----
Kaptanıderya	----

Tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Mali
B) Askerî
C) Sanat
D) Yargı
E) Yazışma

8. Osmanlı Devleti'nin devlet işlerinin görüşüldüğü Divan-ı Hümayun'da alınan kararları sadece Osmanlı halkı değil, diğer devletlerin temsilcileri de dikkatle takip etmiştir.

Bu durum, Osmanlı Devleti'nin hangi özelliğe sahip olduğunu gösterir?

- A) Teokratik
B) Demokratik
C) Cihanşümul
D) Sosyal devlet
E) Merkezîyetçi

9. Fatih Sultan Mehmet, veraset sisteminde yaptığı düzenleme ile kardeş katlini yasallaştırmış "Ülke, padişahındır." anlayışını getirmiştir.

Bu uygulamanın;

- I. siyasi parçalanmayı önleme,
II. veraset sistemini düzenli hâle getirme,
III. merkezî yapıyı güçlendirme

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde padişahlar zaman zaman devlet adamları ve yeniçeriler tarafından tahttan indirilmiş ise de Osmanlı hanedanının hâkimiyetine dokunulmamıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine kanıt oluşturduğu söylenebilir?

- A) Kut anlayışının devam ettirildiğine
B) Divan Teşkilatının oluşturulduğuna
C) Teokratik devlet anlayışının uygulandığına
D) Taht kavgalarının yaşandığına
E) Padişah iradesinin ön planda olduğuna

1065423

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1	1 A B C D E 11 A B C D E
2	2 A B C D E 12 A B C D E
3	3 A B C D E 13 A B C D E
4	4 A B C D E 14 A B C D E
5	5 A B C D E 15 A B C D E
6	6 A B C D E 16 A B C D E
7	7 A B C D E 17 A B C D E
8	8 A B C D E 18 A B C D E
9	9 A B C D E 19 A B C D E
10	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Osmanlı Devleti'nde eğitim ve yargı işleri, ilmiye sınıfının görevi alanına girmektedir.

Buna göre ilmiye sınıfının;

- I. medrese,
- II. mahkeme,
- III. saray

kurumlarının hangilerinde atama ve görevden almalarında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren hanedan üyeleri arasında tahta geçmek için mücadeleler yaşanmıştır.

Bu duruma;

- I. Türk devlet geleneğinde yer alan kut anlayışının devam etmesi,
- II. veraset sisteminin belirsiz olması,
- III. gaza ve cihat düşüncesi ile fetihler yapılması

gelişmelerinden hangilerinin ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nde padişah öldüğü zaman onun döneminde yapılan tüm atamalar ve tasarruflar geçerliliğini yitirir; yerine geçen şehzade, kendi padişahlığında bu atamaları onaylamazsa sadrazam dâhil hiç kimsenin yetkisi meşru sayılmazdı.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde padişahların aşağıdakilerden hangisini korumaya çalıştıkları söylenebilir?

- A) Merkezî otoritelerini
- B) Hanedanın devamlılığını
- C) Halkın refahını
- D) İslami esasları
- E) Halifelik güçlerini

4. "Haremde yaşam hiç kolay değildir. Haremden bahseden insanların gerek burada yaşanan çetin hayatı gerekse buradaki yetenekli ve zeki kadınların yarattığı kültürel ortamı anlamadan hareme saygısızlık ettikleri çok açıktır. Harem eğlencelik bir yer değildir, her şeyden önce bir evdir. Hiç değilse her ailenin evi kadar saygı gösterilmesi gerekir."

İlber Ortaylı

İlber Ortaylı'nın Topkapı Sarayı'nda bulunan haremle ilgili bu sözlerine bakıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bazı insanların harem hakkında yanlış bilgilere sahip olduklarına
- B) Haremdaki kadınların kültür seviyelerinin yüksek olduğuna
- C) Haremin kendi zorluklarının bulunduğu
- D) Hanedanın aile hayatına ait bir mekân olduğuna
- E) Harem kadınlarının ülke yönetimine müdahâle ettiklerine

5. Tarih öğretmeni, dersinde "Osmanlı şehzadeleri hayatı boyunca Kur'an-ı Kerim, tarih, coğrafya, Arapça, Farsça dersler alır; ok ve yay yapmayı, güzel yazı yazmayı öğrenirdi. Ayrıca spor dersleri olarak ok atma, ata binme, avcılık, cirit atma, gürz kullanma ve güreş eğitimi alırdı." bilgisini verdikten sonra öğrencilerine Osmanlı şehzadelerine verilen eğitimle;

- I. dinî,
- II. askerî,
- III. kültürel,
- IV. fiziksel

özelliklerinden hangilerinin geliştirilmeye çalışıldığını sormuştur.

Buna göre öğrenciler, numaralanmış özelliklerden hangilerini söylerse soruya doğru cevap vermiş olur?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

6. Fatih Sultan Mehmet, veziriazamı mutlak vekili olarak tayin etmiş, kendisi yerine divan toplantılarına başkanlık etmesine izin vermiştir. Veziriazam da divan toplantıları sonrası alınan kararları padişahın onayını sunduktan sonra uygulamıştır.

Bu bilgilere bakıldığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Veziriazamın yönetimdeki etkisi artmıştır.
B) Divan, danışma kuruluna dönüşmüştür.
C) Padişahın divan üzerindeki denetimi devam etmiştir.
D) Devlete teokratik bir nitelik kazandırılmıştır.
E) Veziriazam sadece padişaha karşı sorumlu tutulmuştur.

7. Osmanlı Devleti'nde zimmetine mal geçirenlerin ve isyancıların mal varlıklarına el koyulmasına "müsadere" denilmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin müsadere sistemini uygulayarak aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) İdarecilerin yönetimlerinde dürüst olmasını sağlamak
B) Merkezî otoriteyi güçlü tutmak
C) Savaş zamanlarında ve ekonomik bunalım olduğu zamanlarda hazineye gelir sağlamak
D) Önemli makamlara gelmiş kişilerin hanedan gücü oluşturmaya engel olmak
E) Veraset sistemini düzenli hâle getirmek

8. Türk devlet geleneğinde yer alan siyasetnameler ve nasihatnameler, hem devrin hükümdarlarına ve devletin ileri gelenlerine hem de daha sonra bu görevi üstlenecekler yol göstermek, tavsiyelerde bulunmak amacıyla kaleme alınmış eserlerdir.

Buna göre siyasetname ve nasihatnamelerin;

- I. devletin teşkilatlanması,
II. ülke yönetiminin kolaylaşması,
III. padişahın yetkilerinin kısıtlanması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

9. Osmanlı şehzadelerinin lalaları ile birlikte sancaklara gönderilmesi geleneği, XVI. yüzyılın sonunda terk edilmiştir. Şehzadeler artık sarayda şimşirlik adı verilen bir odada tutulmaya başlanmıştır.

Bu uygulamanın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Şehzadelerin denetiminin kolaylaşması
B) Hanedanın halk ile bağının zayıflaması
C) Taht kavgalarının azalması
D) Farklı hanedanların yönetime gelmesi
E) Şehzadelerin tecrübe eksikliği yaşaması

10. Osmanlı Devleti'nde padişahın "Buyurdum ki..." sözüyle başlayan ve tuğrasını taşıyan bütün fermanları kanun niteliğinde olup tartışılmadan yerine getirilmiştir. Ancak padişah kararlarının meşru olabilmesi için şeyhülislam tarafından İslam dinine uygun olduğuna yönelik fetva verilmesi gerekli görülmüştür.

Bu bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Padişahların aynı zamanda kanun koyucu olduğu
B) Ülke idaresinde teokratik anlayışın benimsendiği
C) Halk arasında inanç ve kültür birliğinin sağlandığı
D) Şeyhülislamların dinî bir otorite olduğu
E) Merkezî otoritenin önemsendiği

1065424

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1	11
2	12
3	13
4	14
5	15
6	16
7	17
8	18
9	19
10	20

1. Osmanlı Devleti, "Ülke, hanedanın ortak malıdır." anlayışıyla kurulmuş ise de bu anlayış zamanla "Ülke padişahın ve ailesinindir.", "Ülke padişahındır." ve "Hanedanın en büyük üyesi tahta geçer." anlayışlarıyla değiştirilmiştir.

Bu değişikliklerin yapılmasında;

- I. merkezî otoriteyi güçlendirme,
- II. taht kavgalarını önleme,
- III. veraset sistemindeki belirsizliği giderme

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nde padişahlar; yayımladığı fermanlar, aldığı kararlar, yaptığı seferler için şeyhülislamdan fetva almıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin kanıtı olduğu söylenebilir?

- A) Devletin teokratik özelliklere sahip olduğunun
- B) Hanedan için çıkar çatışmalarının önlendiğinin
- C) Gaza ve cihat anlayışının devam ettiğinin
- D) Divan teşkilatının önemini kaybettiğinin
- E) Türk töresinin özelliklerinin devam ettiğinin

3. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin sancaklara gönderilmesinde;

- I. tecrübe kazanmasını sağlamak,
- II. halkın hanedana bağlılığını artırmak,
- III. halkın yönetime katılmasını sağlamak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde çeşitli nedenlerle sorun yaratan kişilerin mal varlıklarına devlet tarafından el koyulması olarak ifade edilen müsadere sisteminin uygulanmasının aşağıdakilerden hangisine engel olduğu söylenebilir?

- A) İslamiyet'in yayılmasına
- B) Özel mülkiyetin gelişmesine
- C) Merkezî otoritenin sağlanmasına
- D) Esnaf teşkilatlanmasının oluşumuna
- E) Devlet adamlarının yetiştirilmesine

5. Osmanlı Devleti, kendisinden önce kurulan Türk İslam devletlerinden daha merkezîyetçi bir anlayışa sahip olmuştur.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin katkı sağladığı söylenemez?

- A) Şehzadelerin para bastırma, savaş açma gibi yetkilerinin olmaması
- B) Osmanlı Devleti'nde fethedilen toprağın, fetheden komutanlara verilmemesi
- C) Anadolu'da son verilen beyliklerin topraklarının merkeze bağlı sancağa dönüştürülmesi
- D) Gayrimüslimlerin millet sistemi kapsamında geleneksel anlayışlarını devam ettirmesi
- E) Osmanlı padişahlarının kul sistemi ile yöneticiler üzerinde tam hâkim olması

6. Orhan Bey Dönemi'nde kurulan Divan-ı Hümayun'da sadece vezir varken I. Murat Dönemi'nde Divan-ı Hümayun'a defterdar, kazasker, veziriazam daha sonraları da şeyhülislam, yeniçeri ağası, reisülküttap katılmıştır.

Bu değişiklikte;

- I. sınırların genişlemesi,
- II. merkezî otoritenin artırılması,
- III. padişahın divan başkanlığını sadrazama bırakması

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde halk, kadının aldığı karara itiraz edip Divan-ı Hümayun'a çıktığında kazasker davayı yeniden başlatırdı. Kazaskerin padişah onayıyla verdiği karar sonrası dava kesin olarak kapanırdı.

Bu bilgilere bakıldığında Divan-ı Hümayun'la ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) En yüksek mahkeme özelliğine sahip olduğu
B) Sadrazamın başkanlığında toplandığı
C) Padişahın otoritesini temsil ettiği
D) Yargı işleriyle kazaskerin ilgilendiği
E) Halka açık tutulduğu

8. XV. yüzyılda İspanya krallığında Müslümanlar ve Yahudiler zorla Hristiyan yapılmaya çalışılmış, olmayanlara çeşitli baskılar uygulanmıştır. Aynı tarihlerde Osmanlı Devleti'nde ise Müslümanların, Yahudilerin ve Hristiyanlığın tüm mezhepleri özgürce yaşamışlar, herhangi bir baskıya maruz kalmamışlardır.

Osmanlı Devleti'nde görülen bu durumun, uygulanan;

- I. devşirme,
II. millet,
III. istimalet

politikalarından hangileri sayesinde mümkün olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti, fethettiği topraklardaki idari yapıları, kanunları ve vergi sistemlerini tamamen kaldırmamış; yönetime katkısı olanları devam ettirmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin kanıtı olduğu söylenebilir?

- A) Türk töresinin terk edildiğinin
B) Şeri hükümlerin uygulandığının
C) Yönetim anlayışının geliştirildiğinin
D) Padişahın yetkisinin kısıtlandığının
E) Merkeziyetçi anlayıştan taviz verildiğinin

10.

Uzun ömür ve adalet ikiz kardeştirler
Akıl sahipleri böyle haber verdiler
Ebedilik adalet ve hakla olur
Zulüm ile şahlık, rüzgâr ile lamba gibidir

İdris-i Bitlisi

İdris-i Bitlisi'nin siyasetname niteliğinde yazdığı Kanûn-ı Şâhenşâhî adlı eserinden alınan bu dörtlükte hükümdarlara aşağıdaki öğütlerden hangisinin verildiği söylenebilir?

- A) Devletin devamlılığı için adaleti sağlamaları
B) Yönetimlerdeki halka siyasi haklar vermeleri
C) Siyasi güçlerini ordu ile artırmaları
D) Hükümdarlık güçlerini sınırsızca kullanmaları
E) Din ve devlet işlerini birlikte yürütmeleri

11. İlk Türk devletlerinde ve Türk İslam devletlerinde hükümdarların oğullarından başka hanedanın diğer erkek üyeleri de tahta geçebilirken Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyıla kadar ölen hükümdarın yerine oğlu geçmiştir.

Osmanlı Devleti'nde görülen bu duruma;

- I. veraset sisteminin değiştirilmesi,
II. kardeş katlinin yasallaşması,
III. hanedanın Oğuzlara dayanması

nedenlerinden hangilerinin ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

1065425

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
0 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Mehmet Öğretmen, dersinde “Sultan ve Merkez Teşkilatı” ünitesini işlerken öğrencilerine “Osmanlı Devleti’nde, Divan-ı Hümayun’da defterdar söz almış ise hangi konuyla ilgili bir görüş bildiriyordur?” sorusunu sormuştur.

Buna göre öğrencilerin Mehmet Öğretmen’in sorusuna aşağıdaki cevaplardan hangisini vermesi doğru olur?

- A) Askerî B) Dinî C) Mali
D) Siyasi E) Yargı

2. Osmanlı Devleti’nde 1402-1413 yılları arasında Fetret Devri, 1481-1495 yılları arasında Cem Sultan Olayı yaşanmıştır.

Bu iki olaya Osmanlı Devleti’nde görülen aşağıdaki unsurlardan hangisinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Ülke meselelerinin Divan-ı Hümayun’da görüşülmesinin
B) Veraset siteminde belirsizliklerin olmasının
C) Ülke yönetiminde şeri hükümlere uyulmasının
D) Çok uluslu bir devlete dönüşülmesinin
E) Divan-ı Hümayun’un üye sayısının artmasının

3. Osmanlı Devleti’nde Osmanlı hanedanının devamlılığına önem verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin doğrudan Osmanlı hanedanının devamlılığına katkı sağladığı söylenemez?

- A) Kut anlayışının devam ettirilmesinin
B) Müsadere sisteminin uygulanmasının
C) Haremde evlenme kuralının getirilmesinin
D) Ülkenin, hanedanın malı sayılmasının
E) Ülkenin eyaletlere ve sancaklara ayrılmasının

4. Osmanlıda devletin ve hanedanın bekası her şeyin üstünde tutulmuş, merkez ve devlet teşkilatı da buna göre düzenlenmiştir.

Osmanlı Devleti’nin bu prensibine;

- I. müsadere sisteminin uygulanması,
II. kut anlayışının benimsenmesi,
III. son sözün padişah iradesine ait olması

durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti’nde padişahın “Buyurdum ki...” sözüyle başlayan fermanları tartışılmadan yerine getirilirdi. Ancak padişahın bu fermanı yayımlarken bazı esaslara da dikkat etmesi gerekirdi.

Aşağıdakilerden hangisinin bu esaslardan biri olduğu söylenemez?

- A) Gelenekler
B) Kanunlar
C) İslam hukuku
D) Sadrazamın onayı
E) Tebaasının çıkarı

6. II. Murat Dönemi’nde Edirne Sarayı’nda, Fatih Sultan Mehmet Dönemi’nde de Topkapı Sarayı’nda açılan enderunda devşirme kökenli devlet adamlarının yetiştirilmesi sağlanmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) İskân ve istimalet politikalarının terk edilmesine
B) Osmanlı hanedanının daimiliğinin sağlanmasına
C) Padişahların merkezî otoritesinin artmasına
D) Türk ve devşirme devlet adamları arasında çekişmelerin yaşanmasına
E) Türk kökenli devlet adamlarının yönetimdeki etkisinin azalmasına

7. Osmanlı Devleti'nde padişahlar seferlere çıkarken şehzadelerinden birini taht kaymakamı olarak başkentte bırakmıştır.

Bu uygulamanın;

- I. merkezî otoritenin korunması,
- II. taht kavgalarının önlenmesi,
- III. şehzadenin tecrübe kazanması

durumlarından hangilerine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun; yasama, yürütme ve yargı yetkilerini kullanarak padişah adına ülkeyi yönetirdi.

Buna göre aşağıdaki divan üyelerinin sorumlulukları dikkate alındığında hangisinin yargıyı temsil ettiği söylenebilir?

- A) Defterdar B) Kazasker
C) Reisülküttap D) Kaptanıderya
E) Nişancı

9. Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun üyesi olan veziriazamın;

- I. sorumlu olduğu tek kişinin padişah olması,
- II. divan toplantılarına başkanlık yapması,
- III. padişahın vekili olarak mühür taşıması

özelliklerinden hangileri ülke yönetiminde etkili olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde, Büyük Selçuklu Devleti'nde olduğu gibi şehzadelere para bastırma ve hutbe okutma hakları tanınmamıştır. Şehzadeler; şehzade alayı adı verilen bir törenle lalaları ile birlikte gittikleri sancaklarda yönettiği sancağı ilgilendiren divanlar toplama, bölgesindeki Tımarlı Sipahilere komutanlık etme, halkın ödemesi gereken vergilerin toplanmasını sağlama ve çağrıldığında padişahla birlikte seferlere katılma görevlerini yerine getirmiştir.

Osmanlı Devleti'nin şehzade eğitiminde izlemiş olduğu bu uygulamaların aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenemez?

- A) Veraset sorunlarının önlenmesine
B) Merkezî otoritenin korunmasına
C) Şehzadelerin çok yönlü gelişmesine
D) Ülke idaresinin kolaylaşmasına
E) Ordunun gücünün artırılmasına

11. Osmanlı Devleti'nde zamanla padişahlar, ordunun başında sefere katılmamaya başlamıştır.

Bu durumun aşağıdakilerin hangisi üzerinde etkisinin olduğu söylenemez?

- A) Yeniçerilerin isyan etmesi
B) Askerî başarıların azalması
C) Merkezî otoritenin sarsılması
D) Serdar-ı ekremlerin sefere katılması
E) Divan-ı Hümayun'un üye sayısının artması

1065426

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	A B C D E	11	A B C D E
2	A B C D E	12	A B C D E
3	A B C D E	13	A B C D E
4	A B C D E	14	A B C D E
5	A B C D E	15	A B C D E
6	A B C D E	16	A B C D E
7	A B C D E	17	A B C D E
8	A B C D E	18	A B C D E
9	A B C D E	19	A B C D E
10	A B C D E	20	A B C D E

1. Osmanlı Devleti'nde toplum; dinleri, dilleri ve ırkları bakımından farklı kökenlerden gelen insanlardan oluşmuştur.

Bu duruma Osmanlı Devleti'nin;

- I. Rumeli ve Balkanlarda fetihlerde bulunması,
- II. istimalet politikasını uygulaması,
- III. egemenliğinin Osmanlı ailesine dayanması

özelliklerinden hangilerinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nde farklı din ve milletten olan insanların bir arada yaşamasına ortam hazırlayan millet sistemi aşağıdaki unsurlardan hangisine dayandırılmıştır?

- A) Etnik kökene
- B) Yaşanılan coğrafyaya
- C) Dinî inanışa
- D) Eğitim durumuna
- E) Mesleki beceriye

3. Fatih Sultan Mehmet, 6 Ekim 1453'te Galata'daki gayrimüslimlere verdiği ahitnamede "Kabul eyledim ki ayinlerini yani ibadetlerini daha önceki âdetleri üzerine yapalar. Gümrük vergilerini âdet üzere vereler. Onlara kimse düşmanlık etmeye." ifadesi yer almıştır.

Fatih Sultan Mehmet'in gayrimüslimlere vermiş olduğu bu ahitnamenin aşağıdakilerden hangisine neden olması beklenmez?

- A) Gayrimüslimlerin kültürlerini korumasına
- B) İslamiyet'in yeni topraklarda yayılmasına
- C) Ülke içinde uygulamalarda ikiliklerin çıkmasına
- D) Gayrimüslimlerin devlete bağlılığının artmasına
- E) Toplumsal kargaşanın önlenmesine

4. Osmanlı Devleti, bir şehri fethedince ilk olarak ana kiliseyi camiye çevirmiş ve ona "Ulu Cami" adını vermiştir. İkinci adım olarak ise şehre kadı ve subaşı tayin etmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin fethettiği topraklarda aşağıdaki unsurlardan hangisine önem verdiği söylenemez?

- A) Türk İslam kültürünün yerleşmesine
- B) Adalet ve güvenliğin sağlanmasına
- C) Gayrimüslimlerin asimile edilmesine
- D) Türklerin yaşamına uygun hâle gelmesine
- E) İslam inancının yaşanmasına

5. Nilüfer Öğretmen, dersinde "Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un Fethi'nden sonra Anadolu'dan 5000 ailenin İstanbul'a yerleştirilmesi için emir vermiştir." bilgisini verdikten sonra öğrencilerinden bu bilgi ile ilgili yorum yapmalarını istemiştir.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin yorumu Nilüfer Öğretmen'in verdiği bilgi ile ilişkilendirilemez?

- A) Ömer: İstanbul için iskân politikası uygulanmıştır.
- B) Cansu: İstanbul'un sosyoekonomik hayatı canlandırılmak istenmiştir.
- C) Batualp: İstanbul'un etnik ve dinî yapısının değiştirilmesi amaçlanmıştır.
- D) Tuğba: İstanbul'un nüfusu artırılmaya çalışılmıştır.
- E) Burak: İstanbul, İslam dünyasının dinî merkezine dönüştürülmüştür.

6. Osmanlı Devleti'nde şehirler bir cami, bir bedesten, bir hamam ve bir mahalle temel alınarak oluşturulmuştur.

Buna göre Osmanlı şehrinin yapısında aşağıdaki unsurlardan hangisine öncelik verildiği söylenemez?

- A) İbadet
- B) Ekonomi
- C) Temizlik
- D) Sosyal yaşam
- E) Askerî

7. Osmanlı Devleti'nde şehirlerde mahalle halkı; cami, mes-cit, kıraathane, bozahane ve panayırlarda bir araya gel-miştir.

Bu durumun Türk toplumunda aşağıdakilerden han-gisine ortam hazırlaması beklenmez?

- A) Siyasi hak talep edilmesine
B) Geleneklerin sürdürülmesine
C) Toplumsal kaynaşmanın sağlanmasına
D) İnançların tazelenmesine
E) Sosyal bağların güçlenmesine

8. Osmanlı Devleti'nde halkın, yabancı devlet adamı ve tüc-carların katıldığı şehzadelerin sünnet ve düğün etkinlikle-rinde panayırlar ve şöenler düzenlenmiştir.

Bu etkinliklerin;

- I. ekonomik hayatın canlanması,
II. esnafların ürünlerini tanıtmaları,
III. hanedan ile halkın yakınlaşması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylene-bilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

9. Tuana Öğretmen, öğrencilerine “Osmanlı Devleti'nde in-sanlar, Hırka-i Saadet merasimine katılıyorsa, kandiller-le yapılan ışık gösterilerini izliyorsa, Hacivat ve Karagöz oyununu izlemeye gitmiş ise insanların katıldığı bu etkinlik hangisidir?” sorusunu yöneltmiştir.

Tuana Öğretmen'in bu sorusuna öğrenciler aşağıda-kilerden hangisini söylerse doğru cevap vermiş olur?

- A) Fetih kutlaması
B) Sürre alayının uğurlanması
C) Ramazan ayı eğlenceleri
D) Şehzade düğünleri
E) Padişahın tahta geçiş merasimi

10. Surname; Osmanlı Devleti'nde düğün, şenlik, ziyafet gibi etkinliklerin anlatıldığı eserlere verilen addır.

Buna göre surnameleri okuyan tarihçinin Osmanlı toplumunun;

- I. kültürel yaşantı,
II. okuryazar oranı,
III. eğlence anlayışı

özelliklerinden hangileri hakkında bilgi sahibi olması beklenir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti, fethettiği topraklara Anadolu'nun çeşitli yerlerinden getirdiği Türkmen nüfusu yerleştirmiştir.

Bu durumun fethedilen bölgenin aşağıdaki özellikle-rinin hangisinde değişimlerin yaşanmasına neden ol-duğu söylenemez?

- A) Kültürel hayatta
B) Dinî yaşantıda
C) Nüfus miktarında
D) Mimari yapılarda
E) Bilimsel çalışmalarda

1065427

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
0 9 9 9 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Osmanlı Devleti'nde millet sistemine göre gayrimüslimler, Rum ve Ermeni milleti olarak değil; Gregoryen, Katolik ve Protestan olarak teşkilatlanmıştır.

Bu bilgilere bakıldığında millet sisteminin aşağıdaki-lerden hangisini engellediği söylenebilir?

- A) Dinî grupların birbirine baskı yapmasını
B) Farklı unsurların kültürlerini devam ettirmesini
C) Toplum içerisindeki farklılıkların korunmasını
D) Gayrimüslimlerin devlete bağlı olmasını
E) Devletin haraç ve cizye vergilerinin korunmasını

2. Osmanlı zamanındaki Türk mutfağı; çeşit ve lezzet açısından olduğu kadar yiyecek hazırlama ve pişirme teknikleri, özel gün yemekleri, mutfak araç ve gereçleri açısından da çok zengindir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde Türk mutfağının zenginleşmesinde;

- I. uluslararası gıda dolaşımına sahip olması,
II. fetihlerle sınırların genişlemesi,
III. Doğu ve Batı kültürleri ile kaynaşması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti, sınırlarının genişlemesiyle birlikte oluşturmaya çalıştığı toprak sisteminde Roma, Bizans ve Türk İslam devletlerinin uygulamalarını kendi dönemine uygun hâle getirerek kullanmıştır.

Bu durum, Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Ülkenin hanedanın malı sayıldığına
B) Gelişime ve değişime açık olduğuna
C) Gaza ve cihat düşüncesiyle hareket ettiğine
D) Ürün çeşitliliğini artırmaya çalıştığına
E) Askerî harcamaları azalttığına

4. Osmanlı Devleti'nde devlete ait olan mirî toprakların bir kısmının gelirleri, askerî sınıfa maaş olarak verilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin böyle bir uygulamaya başvurmasında;

- I. vergilerin toplanmasını kolaylaştırma,
II. hazine üzerindeki maaş yükünü hafifletme,
III. ticari hayatı canlandırma

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Osmanlı toprak sisteminde Müslümanlardan alınan öşür vergisi 1/10, toprağın verim durumuna göre 1/8 veya daha verimli yerlerde 1/5 oranında toplanırken gayrimüslimlerden toprağın verimine göre 1/5 ile 1/2 arasında toplanmıştır.

Bu bilgilere bakıldığında Osmanlı'nın vergi sistemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Oluşturulmasında dinî inancın etkili olduğu
B) Toprağın verimlilik durumuna göre oranının değiştiği
C) Gayrimüslimlerden yüksek oranda alındığı
D) Oranlarının ürün çeşitliliğini etkilediği
E) Belirli esaslara göre toplandığı

6. Osmanlı Devleti'nde memurlara verilen mirî toprakların tasarruf hakkı, memurun görev süresiyle kısıtlı tutulmuştur.

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

- A) Tarımsal üretimin artırılmaya çalışıldığına
B) Toprağın mülkiyetinin devlete ait olduğunun
C) Liyakat sistemine önem verildiğinin
D) Vergilerin düzenli toplandığının
E) Hazineye yeni gelir kaynaklarının bulunduğu

7. Osmanlı Devleti, devlete ait toprakları uyguladığı çiftthane sistemi ile bir çift öküzün sürebileceği büyüklükte toprağı köylülere kiraya vermiştir. Üretimi sürdürdüğü süre zarfında da köylünün elinden alınmamış, kullanım hakkını çocuklarına bırakmasına izin verilmiştir.

Bu bilgilere göre çiftthane sisteminin aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Üretim faaliyetlerinin devamlılığına
B) Köylünün geçimini sağlamasına
C) Toprakların verimli kullanılmasına
D) Özel mülkiyetin gelişmesine
E) Devletin vergi gelirlerinin artmasına

8. Osmanlı Devleti'nde şehir yaşamında halkın ihtiyaç duyduğu ürünler, farklı loncaya bağlı zanaatkârlar tarafından üretilmiştir. Şehirlerin nüfusunun artması ve zenginleşmesiyle zanaatkârların sayısında ve üretiminde artış yaşanmıştır.

Bu gelişmelere bakıldığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Loncaların şehir hayatının önemli bir parçası olduğu
B) Şehirlerin nüfusunun zanaatkârların üretimini etkilediği
C) Lonca üretiminin ekonomik hayatı canlandırdığı
D) Üretim yapmayan esnaftan çiftbozan vergisinin alındığı
E) Farklı meslek loncalarının üretime katkı sağladığı

9. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinden itibaren halkın temel ihtiyaçları olan et, un, buğday gibi ürünlere narh denilen taban ve tavan fiyat uygulanmıştır.

Bu uygulamanın;

- I. sermaye sahiplerinin artması,
II. üretici ve tüketicinin korunması,
III. temel ürünlerde enflasyonun önlenmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

10. Osmanlı Devleti'nin iaşecilik ilkesinin amacı; ülke içinde mal ve hizmet arzının mümkün olduğu kadar bol, kaliteli ve ucuz olmasını sağlamaktır.

Buna göre lonca üretiminin yetersiz ve pahalı olduğu dönemlerde iaşecilik anlayışının Osmanlı Devleti'ni aşağıdakilerden hangisini yapmaya mecbur bıraktığı söylenebilir?

- A) Vergi oranlarını artırmaya
B) Kapitülasyonları yaygınlaştırmaya
C) Köyden şehre göçü teşvik etmeye
D) Saray masraflarını azaltmaya
E) Yeni seferler düzenlemeye

11. Ramazan Öğretmen, lonca teşkilatını anlattığı dersinde "Ahilik sisteminde, esnaf ahlakına uymayan veya standartlar dışında mal üreten esnaf, kendi şeyh ve ihtiyarlarından oluşan loncada cezalandırılırdı. Esnafa suçunun derecesine göre esnafıktan men etme; selam ve yardımı kesme; dayak, para, hapis, mallara el koyma; ikna ve nasihat gibi cezalar uygulanmıştır." bilgisini vermiştir. Sonrasında öğrencilerine "Bu bilgiler doğrultusunda Ahilik (Lonca) teşkilatıyla ilgili neler söyleyebilirsiniz?" demiştir.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediklerine Ramazan Öğretmen'in verdiği bilgilerden hareketle ulaşamaz?

- A) Ali: Kendi yargılama usulleri vardır.
B) Nur: Kaliteli üretimin yapılmasını amaçlamıştır.
C) Can: Her suçun cezası aynı olmamıştır.
D) Elif: Esnaf, ikna ve nasihat yöntemi ile mesleğe tekrardan kazandırılmaya çalışılmıştır.
E) Özge: Cezalar, ekonomik hayatın durmasına neden olmuştur.

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	A B C D E	11	A B C D E
2	A B C D E	12	A B C D E
3	A B C D E	13	A B C D E
4	A B C D E	14	A B C D E
5	A B C D E	15	A B C D E
6	A B C D E	16	A B C D E
7	A B C D E	17	A B C D E
8	A B C D E	18	A B C D E
9	A B C D E	19	A B C D E
10	A B C D E	20	A B C D E

1. Anadolu'nun her şehir ve kasabasında bulunan Ahiler; esnaflığın yanında güvenliği sağlar, gezgin ve misafirlere ziyafet verir, türkü ve oyunlarla halkın hoş vakit geçirmesini sağlar, ihtiyacı olanlara yardımda bulunurdu.

Ahilerin bu özelliklerinin Osmanlı Devleti'nde;

- I. kültürel hayatın canlanması,
- II. toplumda birlik duygusunun güçlenmesi,
- III. şehir yaşamının huzurlu olması

durumlarından hangilerine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nde toptan ticaret, kapan adı verilen pazarlarda yapılırdı. Başkentte un kapanı, yağ kapanı, bal kapanı, sebze hanı ve balıkhane toptan alışverişin yapıldığı yerlerdi. Buralara gelen ürünler, ilgili esnaflara kapan emini tarafından ihtiyaçları oranında dağıtılır, bir esnafın ihtiyacından fazla ürün almasına izin verilmezdi.

Buna göre kapanların aşağıdakilerden hangisini önlemeye yönelik olduğu söylenemez?

- A) Haksız kazanç sağlanmasını
B) Kapitülasyonların yaygınlaşmasını
C) Serbest piyasanın oluşmasını
D) Ham madde kıtlığının yaşanmasını
E) Esnaflar arasında haksız rekabetin görülmesini

3. Osmanlı Devleti, bir bölgeyi fethettiğinde ilk olarak her meslek grubundan birer ustanın fethedilen bölgeye göç ettirilmesi için Ahi ve lonca liderlerine haber gönderirdi. Onlar da iyi yetişmiş ustaları seçerek en kısa sürede fethedilen bölgeye gitmelerini sağlardı.

Bu durumun fethedilen bölgede aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlaması beklenmez?

- A) Türk kültürünün yerleşmesine
B) Gayrimüslimlerin asimile edilmesine
C) Bayındırlık faaliyetlerinin hızlanmasına
D) Ekonomik hayatın canlanmasına
E) İslamiyet'in yayılmasına

4. Osmanlı Devleti'nde loncalar, kurmuş oldukları orta ve teavün (yardım) sandığı ile;

- zanaatların geliştirilmesi,
- esnafın iş göremezlik ve yaşlılık durumlarında geçimlerinin sağlanması,
- mesleki aletlerin yenilenmesi,
- ihtiyacı olan insanlara yardım edilmesi

hizmetlerini görmüştür.

Bu bilgilere bakıldığında loncaların kurduğu orta ve teavün sandığıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zanaatkârların ekonomik durumunu koruduğu
B) Tımarlı Sipahilerin masraflarını karşıladığı
C) Mesleklerin devamlılığına katkı sağladığı
D) Sosyal dayanışmaya yardımcı olduğu
E) Esnaflığın gelişiminde etkili olduğu

5. Osmanlı Devleti'nde vasıflı eleman ihtiyacı, Lonca Teşkilatı'na küçük yaşta alınan çocukların yetiştirilmesiyle karşılanmıştır. Bu çocuklara mesleğin inceliklerinin yanında okuma yazma ve dinî eğitim de verilmiştir.

Buna göre lonca teşkilatının;

- I. mesleklerin devamlılığı,
- II. nitelikli ustaların yetişmesi,
- III. üretimin maliyetinin düşürülmesi

amaçlarından hangilerine yönelik faaliyette bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Ahmet Öğretmen; dersinde Osmanlı Devleti'nde liman, kervansaray, bedesten, panayır ve çarşı kavramlarını açıklamıştır.

Buna göre Ahmet Öğretmen'in öğrencilerine Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki alanların hangisindeki faaliyetleriyle ilgili bir anlatım yaptığı söylenebilir?

- A) Yönetim B) Ticaret C) Ordu
D) Yargı E) Toplum

7. Osmanlı Devleti'nde üretilen ürünlerin ihracatı kontrol edilmiş, öncelik iç piyasa olarak belirlenmiştir. Eğer iç piyasanın ihtiyacı karşılanamıyorsa ürünlerin ihracatı yasaklanmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin ekonomide aşağıdakilerden hangisine öncelik verdiği söylenebilir?

- A) Uluslararası ticarete
- B) İaşecilik anlayışına
- C) Hazinesin kâra geçmesine
- D) İstimalet politikasına
- E) Kapitülasyonları kaldırmaya

8. Osmanlı Devleti; cami, bedesten, kervansaray, şifahane, medrese ve köprüleri vakıf sistemiyle inşa ettirmiş ve bunların ihtiyaçlarını da vakıf sistemiyle karşılamıştır. Kullanılardan da herhangi bir ücret talep etmemiştir.

Buna göre vakıf sisteminin aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Sosyoekonomik hayatın canlanmasına
- B) Dinî ibadetlerin ve hizmetlerin yapılmasına
- C) Şehirlerin bayındır hâle getirilmesine
- D) Siyasi ve askerî yapıların inşasına
- E) Sosyal devlet anlayışının uygulanmasına

9. Yavuz Sultan Selim'in eşi Hafsa Hatun tarafından kurulan vakfın kuruluş belgesinde "Bu pişirilen yemeklerden fakara olan herkese, ilim öğrenen medresenin talebelerine, söz konusu külliyyede bulunan âlim ve salih kimselere, bu imarethaneye gelen ister fakir ister zengin olsun tüm misafirlere ikram edile..." ifadeleri yer almıştır.

Buna göre Hafsa Hatun Vakfıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Muhtaç insanlar için kurulduğu
- B) Her kesimden insanın yararlanabildiği
- C) Kâr amacının güdülmediği
- D) Masraflarının hazineден karşılandığı
- E) Toplumsal dayanışmaya örnek olduğu

10. Osmanlı Devleti'nde hayır işlerinin yürütülmesini sağlayan vakıf mallarının satılması, devredilmesi ve miras bırakılması yasaklanmıştır.

Vakıf sisteminin bu özelliğinin aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Halkın mağdur olmasını önlemeye
- B) Hazine gelirlerini artırmaya
- C) Özel mülkiyeti geliştirmeye
- D) Fetihleri hızlandırmaya
- E) Ülke bütünlüğünü korumaya

11. Tuğçe Öğretmen, "Osmanlı'da Vakıf" konusunu işlediği dersinde öğrencilerine aşağıdaki vakıfları saymıştır.

- Öksüz ve yetim çocukları barındıran vakıf
- Âmâlara hizmet eden vakıf
- Sokak hayvanlarına ekmek veren vakıf
- Kadın sığınma evi vakfı
- Ölçü ile ekmek dağıtan vakıf

Tuğçe Öğretmen sonrasında öğrencilerine "Bu vakıf adlarına bakıldığında vakıflarla ilgili neler söylenebilir?" sorusunu yöneltmiştir.

Buna göre öğrencilerin aşağıdaki cevaplardan hangisini vermesi doğru olmaz?

- A) Kimsesizlere yardım edildiği
- B) Gıda dağıtımının yapıldığı
- C) Kadınların koruma altına alındığı
- D) Hayvanların gözetildiği
- E) Hizmetlerinin süreli olduğu

1065429

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
0 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. I. Vakıf

II. Yeniçeri Ocağı

III. Enderun

Yukarıdaki kurumlardan hangileri Osmanlı Devleti'nde sosyal adaleti sağlamada etkili olmuştur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

2. Utku, tarih öğretmenine “Harem çok farklı şekilde anlatılıyor, burası sadece padişahın eğlence mekânı gibi gösteriliyor. Haremin özellikleri nelerdir?” sorusunu yöneltmiştir.

Buna göre öğretmenin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

A) Hanedan üyeleri ve Darüssaade ağası dışında kimse giremez.

B) Cariyelerin eğitim gördüğü bir yerdir.

C) Disiplinli bir teşkilattır ve protokole sahiptir.

D) Şehzadegân Mektebi burada yer alır.

E) Kutsal emanetler bu bölümde korunur.

3. Topkapı Sarayı; dış saray denilen birün, iç saray olan enderun ve padişah ile ailesinin yaşadığı harem olmak üzere üç bölümdür. Birunda saray çalışanları ve muhafızlar bulunur. Enderunda devlet işlerinin yürütülmesi yanında en zeki devşirme çocuklar devlet adamı olarak eğitilir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?

A) Saray, devlet işlerinin yürütüldüğü yönetim merkezidir.

B) Sarayın kendine özgü bir teşkilat yapısı vardır.

C) Saray, padişahın evi konumundadır.

D) Sarayın her bölümünün özelliği ayrıdır.

E) Sarayda yalnızca yönetim işleri yürütülür.

4. Padişahların oğulları, özenli bir eğitimden geçirilerek her açıdan vasıflı ve başarılı bir padişah olabilmeleri için hazırlanırdı.

Bu hazırlıklar arasında;

I. şehzadelerin sancak beyliği yapması,

II. padişah seferdeyken İstanbul'da bir şehzadenin taht kaymakamı olarak bırakılabilmesi,

III. savaşlarda şehzadelerin, sancaklarındaki askerlerin başında savaşa katılması

faaliyetlerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve III

E) I, II ve III

5. Osmanlıların çağdaşı Avrupalı devletlerde feodal beylere rastlanırken Osmanlı topraklarında padişahın otoritesini sarsabilecek bu tip güçlere rastlamak zordur.

Osmanlı sisteminde güçlü feodal ailelerin oluşumunu engelleyen en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sınırların çok geniş olması

B) Çok uluslu devlet yapısı

C) Padişahların adaletli yönetim sergilemesi

D) Müsadere sisteminin uygulanması

E) İstimalet politikasının uygulanması

6. Osmanlılarda pek çok örneği olan siyasetname ve nasihatnamelerde hükümdarlara daha iyi yönetim sergilemede yol gösterilmiş, hükümdarların sahip olması gereken vasıflar sıralanmıştır.

Bu vasıflar arasında aşağıdakilerden hangisinin yer alması beklenmez?

A) Adaletli olmak

B) Cesaretli olmak

C) Tek başına karar alabilmek

D) Cömert olmak

E) Dürüst olmak